

Tillæg

Hvad er I Ching?

Ming he zai yin – 'calling crane in the shade'

I Ching er vejledningskunst & praktisk og spirituel guide

I Chings formål

Formålet med *I Ching* er at ophæve tvivl og forvirring — og dermed finde de mulige konsekvenser af en afgørende handling. Mennesket må træffe sit valg, udføre sin beslutning og finde den rette vej, *Tao*, mellem Himmel og Jord. Og blive en Realiseret Person. Oraklet peger på, om vejen er åben, eller vejen er lukket.

Bag *I Ching* er der dybtliggende historisk erfaring, filosofisk grundlag og spirituel vejledning, som omtales senere. Desuden de praktiske metoder til at konsultere Oraklet, som her kort skitseres.

Fra begyndelsen skal man nøje overveje sit spørgsmål og formulere det så præcist som muligt. Gerne skrive det på papir. Desuden skal man skal kun stille

Ill. 1: Gamle kinesiske mønter bruges til *I Ching*-kast. Fra nederste linje og op findes hver af heksagrammets seks linjer med ét slag med tre mønter. Møntsiden med de fire tegn tæller 3 point. To tegn lig 2 point. Man kan derfor kun slå 6, 7, 8 eller 9 point. Se Ill. 5 om point og *yin*-, *yang*-linjer.

Oraklet ét spørgsmål ad gangen. Altså ikke forsøge sig med enten-eller spørgsmål.

Ill. 2: I Ching. Book of Change

For det andet skal man skal bruge en udgave af „*I Ching*. Forandringens Bog”, se Ill. 2.

For det tredje skal man bruge tre mønter, gerne gamle og originale kinesiske mønter, se Ill. 1.

Desuden skal man vide, hvordan man korrekt slår et heksagram, hvordan man skriver det ned og anvender det. Se Ill. 1 og Ill. 5.

Endelig skal man derpå finde heksagrammet i skemaet over de 64 heksagrammer, se Ill. 3.

For det sjette slår man derefter det tilsvarende heksagramnummer op i *I Ching*, læser teksten og vender ordene i hjertet. For at afklare forandringsmulighederne, som Oraklet peger ud i den virkelighed, som man befinder sig i.

I Chings status

I Ching kan betragtes som de kulturelle atomer i det kinesisk samfund og i store dele af den asiatiske verden.

Kernen i den historiske *I Ching* er taoistisk med de grundlæggende taoistiske principper *yin* og *yang*. Samt *wuji* og *taiji*. Siden blev *I Ching* bearbejdet af konfucianismen, lige som der efterfølgende er påvirkninger fra og fælles forudsætninger med buddhismen.

I Ching er en kinesisk divinationskunst med rødder 6000 år tilbage til forhistorisk tid. Antik visdoms vejledningskunst.

Som sådan er *I Ching* både en uhyre langvarende proces — og det er udviklingen af den første kinesiske bog, „*I Ching*. Forandringens bog“. *I Ching* er en praktisk og spirituel guide.

I eller *yi* betyder som verbum at FORANDRE. Som adjektiv betyder det let eller enkelt. *I* udtales som langt i-i.

Ching betyder VEJ eller klassiker (en kanoniseret bog). Det er også skrevet, at den bogstavelige betydning af *Ching* er *Tao*, Vej

eller Sandhed. Det er således Himlens Sandhed og Jordens Sandhed og Menneskehedens Sandhed. Denne triades bevægelse mod forening og integrering og er indforstået i *I Ching* som grundlaget for kinesisk kultur og kosmologi.

Den historiske I Ching

Den første version af „Forandring“ samles under Zhou-kongerne godt 1000 år fvt som en håndbog for divination. Det er en *taoistisk* udgave under navnet Zhouyi, forstået som 'I fra Zhou-dynastiet'.

Omkring 500 år senere under De Stridende Staters Periode får værket tilskrevet en række kommentarer, der tillægges embedsmanden og filosofen Konfucius (551-479 fvt) og hans samtidige elever.

Kommentarerne optages i bogværket. Men først under Handynastiet (206 fvt-220 evt) færdiggøres en kodificering af det kinesiske skriftsprog, af den kinesiske kultur samt af det tilblivne bureaukrati, som var nødvendigt for at styre det store, samlede rige.

Konfucianismen bliver officiel, kejserlig filosofi — og er stadig hovedstrømmen i kinesisk kultur. 'De fem klassiske bøger' kodificeres og kanoniseres, blandt dem først og fremmest 'Yijing. Forandringens klassiker', som nu blev æret som „*I Ching*. Forandringens bog“, nu altså som konfuciansk samling.

Man ved, at der oprindeligt også fandtes to andre *I*-samlinger, nemlig 'I fra Xia dynastiet' (ca. 2005-1766 fvt) og 'I fra Shang-dynastiet' (ca. 1650-1066 fvt). Desværre er de kun overleveret i enkelte fragmenter.

I Ching kaldes i vestlige forklaringer rask væk divination og spådomskunst eller okkult aktivitet. Men det overnaturlige eller spiritistiske er ikke særligt afgørende. Derimod er den *spirituelle* dimension afgørende i *I Ching* sammen med årtusinders kinesiske filosofi, statskunst og historisk og folkelige erfaring.

Trigrammer og heksagrammer

I Ching er baseret på trigrammer. Et trigram er tre linjer over hinanden. Linjen er enten *yin* (brudt, fleksibel) eller *yang* (ubrudt,

stærk). I *Ching* bruger præcist de 8 mulige trigrammer (2^3), som kan dannes af tre linjer med to forskellige streger.

Ill. 3	Qian/ Himmel	Zhen/ Torden	Kan/ Vand	Gen/ Bjerg	Kun/ Jord	Xun/ Vind	Li/ Ild	Dui/ Sø
De 8 trigrammer								

Trigrammerne sattes siden sammen til præcist de 64 mulige heksagrammer (2^6), altså to trigrammer over hinanden. En trigram-figur hedder Gua på kinesisk. Hver linje kaldes Yao.

Heksagrammerne tolkes i begreber, især fra principperne for *yin* og *yang*. En heksagram-figur kaldes også Gua på kinesisk.

De otte trigrammer findes også sat op i en 'ottekantet cirkel', kaldet Bagua, hvor hvert trigram yderligere er tilknyttet systematiske elementer fra kinesernes forståelse af kosmos: verdenshjørner (geografi), farver (farvelære), lyde (musik), kropsdele (medicin), De fem elementer (Wu Xing-filosofi) etc.

Ill. 4: De 64 mulige heksagrammet. Efter at have kastet de tre mønter seks gange, har man seks linjer. Man finder først det nederste trigram, f.eks. Ild/Li. Dernæst det øverste, Dui/Sø. Nr. 49.

De 64 heksagrammer	Qian	Zhen	Kan	Gen	Kun	Xun	Li	Dui
Find først nederste trigram, lodret								
Himmel	1	34	5	26	11	9	14	43
Torden	25	51	3	27	24	42	21	17
Vand	6	40	29	4	7	59	64	47
Bjerg	33	62	39	52	15	53	56	31
Jord	12	16	8	23	2	20	35	45
Vind	44	32	48	18	46	57	50	28
Ild	13	55	63	22	36	37	30	49
Sø	10	54	60	41	19	61	38	58

I Chings udviklingshistorie

Fire personer hædres som helt afgørende for *I Chings* egen forandring og udviklingshistorie, Fu Xi, Kong Wen, Hertugen af Zhou og Konfucius.

I myternes tid, i den yngre, kinesiske stenalder, skulle den første *I Ching* have været en skildpadde. Under voldsomme oversvømmelser dukkede den op fra floden Lo Shu og havde mærker på sit skjold, som tegnede en magisk firkant med cifrene fra 1 til 9 lagt, så de altid gav summen 15. Den Magiske Firkant er kendt som Lo Shu Kortet, og blev brugt af flodfolk til at tæmme vandmasserne. Legenden om Skildpadden fra Floden er fortalt i *The Book of Rites*, en af De Fem Klassikere, en kanonisk bogfortegnelse om sociale hierarkier og ritualer i det urgamle Kina. I bogen fortælles en tilsvarende historie om en *drage-hest*, som dukkede op af Den Gule Flod. På sine skæl havde den et diagram kendt som Ho Tu eller Den Gule Flods Kort, som blev opdaget af netop Fu Xi.

I skildpaddens og dragens to magiske diagrammer blev gjort et forsøg på at repræsentere universets love ved at tegn antog form.

De ulige tal blev illustreret med hvide cirkler, de lige tal med sorte cirkler. Disse love kunne anvendes såvel på nutiden som på fortiden og fremtiden, og i det urgamle Kina opstod en omfattende spådomskunst grundlagt på tolkningen af revner i skildpaddeskjold og oksers skulderbladsknogler. Siden brugtes også bambuslameller.

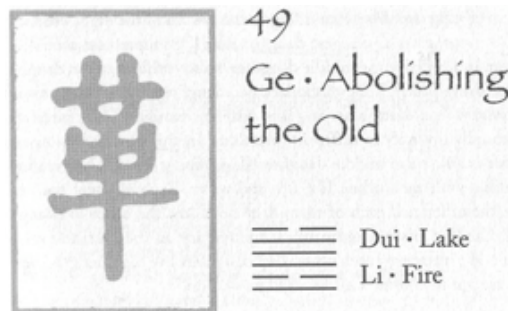
Fu Xi

Tilbage i tågernes tid skabte den legendariske vismand og hersker Fu Xi begyndelsen til den første egentlige Forandringernes Bog. En gang mellem det femte og tredje årtusinde før vores tidsregning frembragte han nemlig de otte trigrammer, som bringer orden i verden i overensstemmelse med otte principper, og han gav dem hvert et navn. Hvert trigram består af tre linjer: enten en hel linje, det er *yang*. Eller en brudt, todelt linje, som er *yin*. De otte trigrammer kaldes: Himmel (Qian). Jord (Kun). Vand (Kan). Ild (Li). Torden (Zhen). Vind (Xun). Bjerg (Gen) og Sø (Tui). Jvf. Ill. 3.

Kong Wen (ca. 1100-1000 fvt)

Under et mangeårigt fængselsophold i sin kamp mod Chang-dynastiets sidste tyrann mediterer og organiserer Kong Wen de otte trigrammer til 64 heksagrammer (se Ill. 4) og tilknytter skrifttegn, symbol, navn og beslutning (dom) til hvert heksagram. Beslutningen (dommen) er en opsummering af betydningen af det enkelte heksameter. Sproget er tæt i symbolik, korthugget i stil. Organiseringen forfines formodentlig sidenhen med dynastiets historiske erfaringer. Med Kong Wen bliver divinationsritualer ved hjælp af 50 røllikestilke en kejserlige hofpraksis. Med tiden hvor centralmagten forfalder, overgår divinationen også til individuel praksis i befolkningens øverste lag.

Kong Wen og hans ældste søn Kong Wu, som han abdicerede

Ill. 5: Til venstre det antikke kinesiske skrifttegn for Ge, heksagram nr. 49, Revolution. Af Alfred Huang oversat til Abolishing the Old, Afskaf det gamle. Heksagrammet består af trigrammerne Li (Ild) under Dui (Sø). Heksagram 49 bliver afgørende for Malthe Nyhuus' liv. Med de tre mønter slår han pointene og dermed linjerne nedefra: Syv, ulige, yang. Seks, lige, yin (forandrende). Syv, ulige, yang. Dernæst syv, syv og otte. Yang, yang, yin.

til fordel for, besejrede Shang-dynastiet (1066 fvt) under en revolution, som med det nye Zhou-dynastiet bragte radikale forandringer og forbedringer for kinesernes liv de næste fire hundrede år, mens dynastiet efterfølgende forfaldt og dermed langsomt opløstes gennem yderligere fire hundrede år.

Den omkring 800 årige epoke bliver betragtet som en Guld-

alder i kinesisk historie. Som et *Himlens Mandat*, hvor der er harmoni og balance mellem Himmel, Jord og menneskehed.

Epokens opdeling: Vestlig Zhou: 1066-771 fvt. Østlig Zhou: Forår & Efterår: 770-256 fvt. De Stridende Staters Periode: 475-221 fvt. Under den sidste periode 'blomstrer de hundrede skoler', Konfucius, Lao zi, Mozi, Zhuangzi lever, virker og skriver klassiske værker. Herefter begynder Kejsertiden, først med Qin-dynastiet.

Hertugen af Zhou (ca. 1100-1000 fvt)

Hertugen af Zhou var Kong Wus yngre broder og premierminister. Siden den myndige regent for barnekongen Chen. Han færdiggjorde *I Ching* ved at tilføje 386 kommenterende beskrivelser tilknyttet de 6 enkelte linjer (Yao) i hvert af de 64 heksagrammer (Gua). Men kun med kommentarer til de forandrende linjer. Yao-beskrivelserne er analyser med anvendte parabler og metaforer.

Med rølliker eller mønter når man frem til, at der kun kan slås fire forskellige værdier for *yin* og *yang* i hver af heksagrammets seks linjer, nemlig 6, 7, 8 og 9:

De ulige tal 7 og 9 er *yang*. Heraf er 9 det mest sjældne resultat, i det alle tre mønter skal vende samme side op. Det er desuden det højeste ulige enkeltciffer i talrækken, og derfor siges 9 at være i aktiv front, det som netop er *yangs* maskuline kvalitet. 9 er derfor i generel kinesisk forståelse et fornemt eller lykkeligt tal.

De lige tal 6 og 8 som er *yin*. Heraf er 6 det mest sjældne resultat, i det alle tre mønter skal vende samme side op. Desuden er tallet 6 centreret og balanceret — hvad der netop er *yins* feminine kvalitet — i den lige talrække 2-4-6-8-10.

Hertugen af Zhou beskrev altså kun de linjer, som var under snarlige forandring: nemlig en *yang*-linje på en af de seks linjer i heksagrammet, som var frembragt med slaget 9. Den kaldes en '*gammel yang*'. Og den er under forandring til *yin*. Eller en *yin*-linje frembragt på en af de seks linjer med slaget 6. Den kaldes en '*gammel yin*'. Og den er under forandring til *yang*.

Der kunne altså have været to beskrivelser til hver Yao-linje. Den stabile linje og den forandrende linje. Men hertugen af Zhou har således valgt at beskrive den vigtigste af de to mulige linjer.

Konfucius (Kung-fu-tz'u, 551-479 fvt)

Omkring 600 år senere fascineres en fyrstelig embedsmand under De Stridende Staters Periode af '*I Ching*. Forandringens bog'. Samtidig dyrker han dyderne og relationerne blandt folk og mellem regent og folk i Guldalderen. Guldalderens dyder formaliseres til en social etik, som er kernen i konfucianismen.

Konfucius forfatter ti omfattende kommentarer til '*I Ching*. Forandringens bog', kendt som Ten Wings. Wing er kinesisk for 'assistance'. Men bruges også billedligt i sin engelske betydning at give *I Ching* vinger til at flyve. Generelt mener Konfucius, at de to første heksagrammer, *Qian* (Himmel) og *Kùn* (Jord), er portalen til resten af heksagrammerne, som er afledt af dem.

Qian er seks *yang*-linjer over hinanden, gengivet i forskellige engelske og danske oversættelser som Himmel, Kraft, Inspirerende Kraft, Drage, Det Kreative, Det Skabende. Jvf. Ill. 3.

Kùn er seks *yin*-linjer over hinanden. Gengives i forskellige engelske og danske oversættelser som Jord, Felt/Eftergivende, Det Modtagende, Det Responderende.

Med sammensætningen af de otte trigrammer til 64 heksagrammer, med kommentarerne og Yao-beskrivelserne består „*I Ching*. Forandringens bog“ alt i alt af 64 sider, som udfyldes af knapt firetusinde kinesiske skrifttegn.

Mellem bogens linjer er desuden inkarneret den kinesiske kosmologi om Himlen og Jorden og menneskeheden integreret i en forening. Lige så vel som bogen også uden eksplicit beskrivelse åbenbarer Forandringens Tao, eller med kinesisk terminologi, Tao of *I*. Desuden er *I Ching* et poetisk værk, ikke et prosaværk. At oversætte *I Ching* er derfor ikke enkelt.

I sin original er *I Ching* en billedbog af tegn. Meget langt fra en vestlig ord-bog. Det antikke kinesiske sprog er grammatikalsk uden tider, køn, tal, artikel, præposition, tegnsætning. Gennem sine ideografi-billeder inviterer bogen læserens egen fantasi til at gå i samklang med scenen i de 64 heksagrammer.

Ming – skæbne og Himlens Mandat

Ming betyder både skæbne og mandat. Termens to meninger er begge gamle, og de hænger sammen på en ganske speciel måde.

Som skæbne viser *ming* os en individuel livskurs, afgrænset af de store grænser ved fødsel og død, tildelt tekstur gennem karakter og artikuleret gennem betydningsfulde begivenheder. Denne livsbane er ikke uundgåelig skæbne. Men den er meget vanskelig at se, begravet som den er i kroppen og det ubevidste.

Som mandat viser termen *ming* os en klar kommando, ofte fra *ti'en* eller Himlen. Himlens Mandat (Tien Ming) er et vigtigt begreb. Det er ikke kun magten givet fra Himlen til Kejseren. Det er en indgroet del af enhver af os, en skæbne som Himlen har forsynet os med.

Divination, som symbolsk perception og forestillingsevne, forbinder disse to betydninger. Ved at bruge Forandring (*I Ching*) og arbejde med dets symboler, lærer man at genkende, hvad Himlen beder en om.

Inden for *I Ching* er Skæbne og Himlens Mandat hverken prædestineret eller et uomgængeligt lod.

I Ching tilbyder menneskelighedens mulighed. Man kan transformere sin skæbne til et mandat fra Himlen. Man bliver sig selv fuldt ud og lever i *Tao*. Som en *Realiseret Person* (Tao: zhenren. Konfucius: junzi).

Tao of I

Tao of *I* ('Forandringens vej') er hovedtemaet i „*I Ching*. Forandringens bog“: alt er i en proces af vedvarende forandring, bølger i bakke og dal i progressiv, evolutionær fremadskriden, flux. Skønt præcis dette er et hovedtema i bogen, nævnes det aldrig i teksten, men kommer til syne mellem linjerne, og især er det indeholdt i navnene på gua og i sekvenserne og strukturen i gua og yao (heksagrammerne, trigrammerne og linjerne).

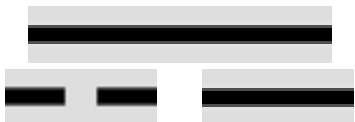
Tao of *I* afslører også, at når situationer fortsætter ud over sine ekstremer, slår den over i sine modsætninger. Den langsomme forandring slår over i hurtig forvandling. *Yang* bliver til *yin*.

Det er en påmindelse om at acceptere nødvendig forandring, være parat til at transformere, og en advarsel om, at man skal justere sine anstrengelser i overensstemmelse med tidernes og situationens skiften. Tao of *I* fortæller også, at i en favorabel tid og situation må man ikke negligere det ufavorable potentiale. Men, omvendt, i en ufavorabel tid eller situation skal man aldrig handle abrupt og blindt. Ligesom man under ondartede omstændigheder aldrig må blive håbløst deprimeret, tabe modet og give op.

Tao

De kinesiske traditioner i *Tao* går tretusinde år tilbage fvt. Filosofi-ens første skrevne værker tillægges Lao Zi og Zhuang Zi, omkring 4-500 år fvt. *Tao* betyder VEJ i direkte og i overført betydning, forstået som metode eller praksis. I *Ching* er baseret på taoismens *yin* og *yang*.

Taoismens centrale princip er, at alt liv, alle manifestationer, er del af et uadskilleligt hele, en allesidigt forbundet organisk enhed, som fremkommer fra en dyb, mystisk og essentielt uforklarlig kilde, som er *Tao* selv. Alt tænkeligt er indeholdt i dette princip. Med grafiske tegn er *yang* den stærke, ubrudte linje. *Yin* er den bøjelige, brudte linje.

Ill. 6: Den Store Akse frembringer de to Første Kræfter. Én bliver til to. De to Første Kræfter genererer de Fire Symboler. Symbolerne forenkles fra Ill. 7 til Ill. 8.

Tao genererer *Taiji*, DET STORE ABSOLUTE i kinesisk kosmologi. *Taiji* skaber *yang* og *yin*. Bevægelse genererer *yang*. Når bevægelsens aktivitet når sin grænse, bliver energien rolig. Gennem roen, stilstanden, genererer *Taiji* så *yin*. Når stilstanden har nået sin græn-

Ill. 7: Fra venstre: Gammel eller forandrende YANG-energi. Yin er ung og stabil. Gammel eller forandrende YIN-energi. Yang er ung og stabil.

Ill. 8: Gammel YANG er foranderlig (Møntkast 9). Yin er stabil (møntkast 8). Gammel YIN er foranderlig (Møntkast 6). YANG er stabil (Møntkast 7).

se, vender den tilbage til bevægelse. *Yin* forvandler sig til *yang*. Som forvandler sig til *yin*. Som forvandler sig ...

På denne måde har ethvert heksagram i I Ching forbindelse til alle de øvrige heksagrammer. Fordi enhver Gua (linje) over tid eller pludselig kan forandre sig til sin modsætning, med et nyt heksagram til følge.

I kinesisk kosmologi er *yin* og *yang* de to modsatte, men komplementære principper, som regulerer funktionerne i kosmos. Kosmologisk anskuet dannes ved transformationen af *yang* og foreningen med *yin* de Fem Kinesiske Elementer, *Qi*: vand, ild, træ, metal og jord. Disse 5 *Qi* bliver diffuse, hvilket igen skaber harmoni. Når først der er harmoni, kan de fire årstider fremkomme. *Yin* og *yang* producerer dernæst 'de titusinde ting', og disse igen producerer og reproducerer verden, hvad der gør processen endeløs.

Der er ingen oprindelig skabelse.
Men en kontinuerlig gentagelse i hver cyklus, som *Tao* foretager.
Bevægelse og stilstand bliver skiftevis hinandens kilde.
Altings proces, livet selv, er en evindelig pendulering mellem bevægelse og stilstand. Mellem forandring og balance.
En evindelig tilbagevenden til grænseløsheden, intetheden i den oprindelige natur. *Wuji*.
Konfucianismen anskuer *Tao* som en kosmisk orden, som den bliver reflekteret i et sæt af sociale reguleringer. Taoismen anskuer *Tao* som et frugtbart kaos, en kilde til hjælp og komfort.

Ill. 9:

„... én Yin og én Yang,
dette er Tao.“ *Yin* og *yang*-
symbolet hedder *Taiji Tu* på kinesisk.
Yin er det mørke, bøjelige, kvindelige
princip. Som også har *yang* i sig. *Yang*
er det lyse, stærke, mandlige princip.
Som også har *yin* i sig. Alting er en
(u)balanceret situation af *yang*
og *yin*, under stadig
forandring.